

Hoofdstuk 32: Het geloof:

Het geloof:

Het geloof is in aanvang en voortgang een gave van God (Ef. 2: 8), door Woord en Geest gewerkt. Het komt in orde voor de wedergeboorte: *'Op het moment dat een zondaar voor het eerst Jezus aanneemt en geestelijk met Hem verenigd wordt, is hij geestelijk levend.'*

Het Bijbelse woord 'geloof' vanuit de grondtaal betekent: 'Geloven, vertrouwen, zich toevertrouwen aan.'

We onderscheiden vier soorten geloof:

1. Historisch geloof: Dit geloof houdt de Bijbel voor waar, maar is niet werkzaam met de boodschap en het verandert de mens niet wezenlijk. Vb. Is koning Agrippa (Hand. 26: 27)
2. Tijdgeloof: Een tijd gelovige belijdt de waarheid van het Evangelie in gemeenschap met de Kerk, en gedraagt zich uiterlijk in overstemming met wat van hem verwacht wordt. Er vindt echter geen vereniging plaats met Christus, waardoor zulken buiten alle geestelijke goederen blijven staan. (Matth. 13: 20-21)
3. Wondergeloof: Het geloof wat geloof wonderen te zien of te doen, door aandoening van de Heilige Geest.
4. Zaligmakend geloof: Ook wel rechtvaardigend geloof genoemd hetwelk als enige leidt tot de zaligheid.

Definitie ware geloof:

'Het geloof is het hartelijke vertrouwen van een zondaar op Christus en door Hem op God, waardoor hij gerechtvaardigd, geheiligd en tot de zaligheid geleid wordt. Dit vertrouwen steunt op Christus' genadige aanbidding en belofte, dat Hij allen die Hem aannemen en zich op Hem verlaten, inderdaad rechtvaardigen, heiligen en tot de zaligheid leiden zal.'

Kennis, toestemmen en vertrouwen:

1. Voor het geloof is kennis van de Bijbelse waarheden noodzakelijk, aangezien dat hetgeen is wat het geloof gelooft en belijdt. *'Zo is dan het geloof uit het gehoor, en het gehoor door het Woord Gods.'* (Rom. 10: 17, zie ook Joh. 17: 3 en Jes. 53: 11)
2. Voor het geloof is toestemming nodig, dat wat God in Zijn Woord geopenbaard heeft werkelijk de waarheid is. Hoe zou het geloof immers durven of kunnen rusten op de waarheid van God als het er niet werkelijk van overtuigd is dat het de waarheid is? *'Die Zijn getuigenis aangenomen heeft, die heeft verzegeld dat God waarachtig is.'* (Joh. 3: 3)
3. Het wezen van het geloof bestaat in vertrouwen, waar dit gemist wordt kunnen we niet van geloof in Bijbelse zin spreken. Het kennen of toestemmen van de geloofswaarheden is wel onmisbaar, maar is niet het wezen van het geloof. *'Met vertrouwen bedoel ik dat iemands hart uitgaat naar Christus, zich aan Hem overgeeft, Hem aanneemt, voor ziel en lichaam, zich aan Hem toevertrouwt en zo door Hem gezaligd wordt.'*

Het voorwerp van het geloof:

Het geloof richt zich op Gods Woord, om via dat Woord door te dringen tot Christus de Borg en Middelaar, en door Christus tot God Zelf. Het vertrouwen van het geloof richt zich niet alleen op wat God zegt, maar ook op Wie Hij is. (Rom. 10: 14-17)

Het geloof zetelt in het hart.

'Het hart heeft haar eigen onderscheiden vermogens: het verstand, de wil en de emoties. Als we dit toepassen op het geloof, dan is de gelovige ziel bezig met kennen, willen en verlangen.' (Rom. 10: 10)

Geloofswerkzaamheden:

Brakel onderscheidt de volgende geloofsdaden die doorgaans niet afzonderlijk en na elkaar aanwezig zijn: 1. Overtuigd worden van eigen ellende welke ligt in het missen van Gods gemeenschap vanwege de zonde. 2. Kennis ontvangen van Christus en Zijn aanbidding in het Evangelie. 3. Honger en dorsten naar Christus. 4. Vluchten tot Christus. 5. Aannemen van Christus, op grond van Zijn genadige aanbidding. 6. Vertrouwen op Christus. 7. Zekerheid ontvangen van het deels aan Christus. 8. Een heilige levenswandel uit Christus.

Baten van het geloof:

Brakel noemt de volgende gevolgen van het geloof: 1. Rechtvaardiging. 2. Vrede met God. 3. Vrijmoedigheid om tot God te naderen. 4. Vereniging met Christus en door Hem met God. 5. Aanneming tot kinderen. 6. Een rein hart. 7. Overwinning op de duivel. 8. Overwinning op de wereld. 9. Liefde. 10. Goede werken.

Doel van het geloof:

1. Gods eer: 'Het geloof brengt lof en eer toe aan Gods deugden, die vooral in Christus worden geopenbaard. Ten noemen zijn: Zijn rechtvaardigheid, liefde, genade, wijsheid, almacht, waarheid, trouw, algenoemzaamheid/volheid. 2. De zaligheid van de zondaar.

Zekerheid van het geloof:

- 'Zekerheid behoort niet tot het wezen van het geloof, het is een vrucht van het geloof. Die zekerheid kan bij iemand in meerdere of mindere mate of zelfs in het geheel niet aanwezig zijn, terwijl er toch het ware geloofde wel is en hij dus een kind van God is.'
- 'Geloofsoefeningen leiden tot meer zekerheid. Al biddend en worstelend trekt de zondaar de conclusie dat hij Jezus' eigendom mag zijn. Hij wordt zich al meer bewust van zijn eigen geloofswerkzaamheden, ziet op de volheid van zaligheid die er is Jezus is en overdenkt de vastheid van Christus' beloften. Zo durft hij uiteindelijk te besluiten: Jezus is van mij, en ik ben van Hem.' (Hoogl. 2: 16)

Verskil tussen het ware geloof en het tijd geloof:

Het tijdgeloof komt niet tot het wezenlijke kennen door de verlichting aan het verstand. Het komt ook niet tot de wezenlijke verandering van het hart. Het Woord dringt niet door tot de diepste schuilhoeken van het hart dat nog steeds van steen is. Het komt niet tot de wezenlijke vereniging met Christus, door totale overgave aan Hem. Hierdoor komt het ook niet tot een vreugde in God.

Hoofdstuk 33 De kenmerken van het zaligmakende geloof:

Inleiding:

'Het geloof is het hart van het christelijke leven. Wie op dit punt dwaalt, verdwaalt voor eeuwig. Het is aangrijpend om te bedenken dat vele verloren gaan vanwege hun verkeerde denkbeelden over het geloof. Tegelijk brengen anderen hun dagen door in donkerheid en droefheid, uit angst dat ze niet het ware geloof hebben, terwijl ze juist alle redenen hebben om hun weg met blijdschap te reizen omdat ze ware gelovigen zijn. Het is daarom nodig dat ik het onderscheid tussen het ware geloof en het tijdgeloof helder uiteenzet. (...) Ze verschillen in wezen hemelsbreed van elkaar. (...) Daarbij moet ik wel zeggen dat het gemakkelijker is een gelovige te overtuigen dat hij het ware geloof heeft, dan een tijd gelovige ervan te overtuigen dat hij het mist. Een ware gelovige heeft immers geestelijk inzicht ontvangen hetwelk de tijd gelovige mist.'

Zelfbeproeving:

Gods Woord wekt op verschillende plaatsen op tot nauw zelfonderzoek. (Klaagl. 3: 40 Zef. 2: 1, 1 Kor. 11: 28 en 2 Kor. 13:5) Zelfonderzoek is van grote waarde: A. Het kan een zorgeloos mens doen ontwaken, ziende op wie hij is en wat hij mist. B. Het kan er voor zorgen dat een naamchristen zich niet voor eeuwig vergist. Spr. 30: 12 *'Een geslacht dat rein in zijn ogen is, en van de drek niet gewassen is.'* C. Het kan het middel zijn waardoor iemand tot de zekerheid van het geloof komt. Spr. 13: 7 *'Er is een die zichzelf arm maakt en heeft veel goed.'*

Tijd gelovigen beproeven zichzelf niet nauwgezet, ze rekenen altijd naar zichzelf toe of luisteren op zondag om de genoemde kenmerken van genade heen, ook mijden ze gezelschappen waar men kritische vragen stelt omdat deze onrustig maken. Wat betreft de godvrezenden ligt dit geheel anders. Zij willen juist graag eerlijk behandeld worden. Als hun misstappen en verkeerde zielsgestalten aangewezen worden, zien ze dat het heilzame is. (Ps. 141: 5) Ware gelovigen staan er altijd naar de geestelijke zaken wezenlijk en met hun hart te beleven.

Eerste toetssteen: 'De droefheid naar God.'

Het eerste kenmerk van het geloof is de droefheid over de zonde. (Matth. 5: 4, Jes. 57: 15 en 66: 13) Lang niet alle droefheid komt voort uit geestelijk inzicht en geestelijk leven. Achab, Judas, Saul en Ezau waren diep bedroefd maar niet naar God. Aan de droefheid van onwedergeboren mensen kunnen verschillende oorzaken ten grondslag liggen: 1. Zwaarmoedigheid. 2. Angst voor de verdoemenis. 3. Snel geraakt zijn door een indringende preek. 4. Schaamte tegenover mensen. 5. Bedroefd over een zonden die strijdig was met een nette opvoeding.

Bij de ware gelovigen heeft de droefheid een andere aard en bron: 1. Zij treuren vooral omdat ze gezondigd hebben tegen Hem en dan vooral tegen Zijn goedheid en heiligheid. Zij beseffen dat hun daad een vorm van opstand tegen hun Schepper was en dat die in strijd was met de eerbied, de liefde en de gehoorzaamheid die ze God schuldig waren. (Ps. 51: 6) 2. Zij zijn niet alleen bedroefd over de grote en zichtbare zonden, maar ook over de kleine onzichtbare zonden. (Rom. 7: 18 en 24) 3. Zij zijn bedroefd vanwege het missen van Gods gemeenschap, vanwege de zonde. 4. Het is geen kortstondige en oppervlakkige droefheid. Ze treuren met name over hun hard en ongevoelig hart. En zoeken dit voor Gods aangezicht te bewenen. 5. Hun droefheid werkt bekering uit. (2 Kor. 7: 10)

Tweede toetssteen: 'Het geloof zelf.'

Tijd gelovigen: A. Begeren Jezus wel als Hogepriester, maar niet als Profeet en Koning. B. Hun beschouwing is verstandelijk en niet met het hart. De dingen die ze beschouwen blijven buiten zichzelf. Ze zoeken ook geen godsdienst van doorleving met het hart. C. Kennen niet de geloofsonderhandelingen met God en Christus om Christus aan te nemen. D. Beproeft zichzelf amper en wuift vertwijfelingen weg, omdat hij meent dat hij een zonde begaat als hij zijn geestelijk staat in twijfel zou trekken. E. Zijn veel bezig met Gods woord, spreken veel over geestelijke zaken, zijn betrokken op godsdienstige plichten en hierdoor denken ze het ware geloof te bezitten. Maar ze hebben een ingebeeelde zekerheid, ingegeven door hun bedrieglijk hart of door de duivel. Ze gaan opgewekt door het leven, maar kennen niet de strijd met betrekking tot het aannemen van Christus of het blijven in Hem. Ware gelovigen: A. Nemen de Heere Jezus met hun hele hart aan en dat dikwijls, ja wel duizenden keren. Het verlangen naar rust en vrede in hun geweten drijft hen telkens opnieuw naar Christus uit, omdat Hij alleen hun Vrede is. B. Het is de liefde die hen tot Christus uitdrijft. Zijn heerlijkheid overtreft alles en ze beminnen Hem zoals Hij is. 1 Petr. 2: 7 *'U dan, die gelooft is Hij dierbaar.'* C. Ze begeren naar een gehele Jezus, zowel als Profeet, Priester en Koning. Ps. 73:25 *'Wien heb ik nevens U in de hemel? Nevens U lust mij ook niet op de aarde.'* Fil. 3: 8 *'Ja, gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Jezus Christus, Mijn Heere, om wiens wil ik al die dingen schade gerekend hebt, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen.'* D. *'Ze geven zich zonder enige voorwaarde aan Jezus over. Ze zijn bereid met Hem en omwille van Hem droefheid en blijdschap, licht en duisternis, zoet en zuur door te maken. (...) Al wilde Hij hen verlaten of hen via de hel naar de hemel voeren, ze keuren Zijn leiding goed, al is het soms met tranen in de ogen.'* E. Ze zien uit naar voortdurende gemeenschap met God. (Ex. 33: 14-15, Ps. 119: 81-82) Hij is de Bron van hun blijdschap, daarom zoeken ze zich in Hem te verheugen met een hemelse blijdschap.

Derde toetssteen: 'De levenswandel.'

De tijd gelovigen kunnen in hun levenswandel voorbeeldige mensen zijn. Ze kunnen uitblinken in het goede, liefde hebben tot de deugd en om God een dienst te bewijzen. Ook kan het zijn dat ze niet alleen letten op de uitwendige levenswandel, maar ook in zekere zin op de innerlijke. Hun oogmerk is echter niet zuiver. Ze zoeken eer, liefde of medelijden van andere mensen, ze zoeken God een dienst te bewijzen. Missen de ware liefde in het volhardend strijden tegen de zonde en zullen dus als het moeilijk wordt altijd een gemakkelijker weg kiezen of zelf tijdens vervolging afvallen van het geloof.

Matth. 13: 21 *'Als verdrukking of vervolging komt om des Woords wil, zo wordt hij terstond geërgerd.'*

Voor de ware gelovigen geldt dat ze in veel opzichten door tijd gelovigen overtroffen worden. Toch heeft hun levenswandel meer glans, omdat de Bron waaruit de goede werken voortkomen zuiver is. Vgl. Pred. 9: 4 *'Een levende hond is beter dan een dode leeuw.'* Vanuit het kennen van God de Vader, in de verbinding met God de Zoon, door de inwoning van de Heilige Geest, mogen zij door Zijn kracht in beginsel in heiligheid leven. En dat: *'Voor Gods aangezicht, in liefde tot Hem, in de vreze des HEEREN, in gehoorzaamheid aan God.'*